

НАВЧАННЯ ДІТЕЙ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЯК ЗАСІБ ПОЛЕГШЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ В ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Ірина Мордоус
Київ

Актуальність ознайомлення дітей дошкільного віку з елементами іншомовного спілкування вже не є питанням – даний факт постає науково доведеним фактором інтенсифікації розвитку особистості в окреслений період дитинства. Особливої значущості це набуває в сучасних умовах життєдіяльності суспільства, різноманіття його національної наповнюваності та широкого спектру культурних уподобань. Насичення оточуючого середовища елементами інших цивілізацій передбачає необхідність у створенні умов для полегшення соціальної адаптації особистості. Саме тому сприйняття дитиною іноземної мови не як окремого предмету, а як способу пізнання оточуючого світу дозволить забезпечити умови для комфортного її входження в полікультурне суспільство. Крім того, використання у власному мовленні двох мовних систем дозволяє розширити горизонти розуміння дитиною цінності слова як вияву думки, що, також, стимулює особистісний вплив на формування індивідууму. Це обумовлено тим фактом, що ознайомлення дитини з культурою іншомовного спілкування виступає складовою включення її у міжкультурну комунікацію та чинником кращого осмислення соціокультурної спадщини власного народу.

Ключові слова: діти дошкільного віку, іншомовне спілкування, полікультурне суспільство, соціальна адаптація, міжкультурна комунікація.

Глобалізація всіх суспільних процесів накладає все більшої відповідальності на дошкільний вік дитинства як такий, що виступає стартової сходинкою у становленні більшості базових категорій особистості. Безперечно, однією з найважливіших є соціальна адаптація дитини. В умовах сьогодення вона набуває все більшої цінності, адже взаємодія дітей з зовнішнім світом відбувається через діяльність, оволодіння способами та засобами дій, які відбиті у сукупному людському досвіді і культурі (Л. Виготський, Г. Костюк, О. Кононко, О. Леонтьєв, О. Нурєєва, С. Рубінштейн, З. Шейнфельд тощо). Діяльність трактується вченими як важлива форма активного ставлення людини до навколишньої дійсності. Найбільш продуктивною діяльністю, яка дозволяє особистості інтегруватися у соціум є спілкування, оскільки саме воно дає можливість обмінюватися інформацією, думками, емоціями, супроводжувати будь-яку іншу діяльність. Таким чином, комунікація набуває провідної характеристики як засобу включення дитини в суспільні відносини, а відповідно постає чинником реалізації її соціальної адаптації.

Проте, все більшої уваги привертає питання опанування дитиною дошкільного віку навичками спілкування іноземною мовою, адже остання виступає засобом ознайомлення з іншими культурами, що набуває особливої актуальності у полікультурному суспільстві. Необхідність залучення дитини до світу іншомовного спілкування обумовлюється не стільки значущістю формування у неї навичок орієнтації в багатокультурному соціумі, скільки доведеною можливістю навчати іноземної мови саме в цей віковий період (Г. Доман, Р. Жирнова, І. Зимня, М. Ібука, А. Клементенко, М. Монтесорі В. Пенфілд, В. Плахотнік, Л. Проколієнко, З. Футерман та ін.) та перспективністю даного процесу для власного розвитку особистості.

Актуальність ознайомлення дітей дошкільного віку з елементами іншомовного спілкування вже не є питанням – даний факт постає науково доведеним фактором інтенсифікації розвитку особистості в окреслений період дитинства. Класики та сучасники педагогічної науки довели, що психофізіологічні особливості розвитку дитини (специфіка розвитку мислення і уваги, своєрідність пам'яті та уяви, характеристика формування здатності сприймання інформації опосередковано через різні аналізатори і відтворення мовлення та інше) якнайкраще підлаштовані для максимально ефективного розвитку природних лінгвістичних задатків взагалі та їх іншомовного виявлення зокрема.

У дітей дошкільного віку складається складніша внутрішня організація поведінки, встановлюються ширші зв'язки і відносини з навколишнім світом, що мають соціальну природу і розвиваються на основі життя в колективі. Протягом дошкільного періоду

дитинства у дітей складаються уявлення про світ. Під час його пізнання під впливом умов, що постійно змінюються, поведінка дитини набуває більш усвідомленого, цілеспрямованого характеру. Дитина починає спонукатися не лише окремими мотивами, в її поведінці спостерігається супідрядність мотивів. Як свідчать дослідження Є. Аркіна у вищій нервовій діяльності дошкільників процеси збудження переважають над процесами гальмування, але на протязі дошкільного періоду дитинства формуються передумови для їх цілеспрямованої діяльності: в 5 років у дітей починає чітко виділятися інтелектуалізація рухів, тобто перехід керівництва рухами від нижчих відділів нервової системи до вищих. Ця фізіологічна закономірність розглядається педагогами як сприятлива основа для формування позитивних навичок, що показує фізіологічну та психологічну готовність дитини до цілеспрямованого вивчення іноземної мови.

Дослідження, які проводилися І. Борисенко, підкреслюють, що можливості інтелектуального розвитку дошкільників значно вищі, ніж вважалося раніше. Виявилось, що діти можуть з успіхом пізнавати не лише зовнішні властивості предметів та явищ, але й їх внутрішні суттєві зв'язки та відношення. Особливо інтенсивно проявляється цей процес в ході організації роботи з опанування дошкільниками вмінь та навичок користування іншомовним матеріалом. Разом з тим у дітей відмічається підвищена чутливість до недовантажень і особливо до перевантажень, імпульсивність, надмірна рухливість, безпосередність, що вимагає від педагога умілого використання методів та прийомів. Так як даний вік є оптимальним періодом в розумовому, інтелектуальному розвитку людини, Л. Проколієнко в своїх дослідженнях відмічає встановлений факт, що темп розумового розвитку дітей дошкільного віку дуже високий у порівнянні з наступними віковими етапами. Інтенсивний розвиток мозку підвищує можливості розумового навантаження, що дуже важливо для організації систематичного і цілеспрямованого навчання.

Мислення входить в дошкільному віці в нову фазу свого розвитку. Коло уявлень розширюється, відбувається перебудова всієї розумової діяльності. В. Плахотнік вважає однією з причин легкого оволодіння новою мовою також особливості конкретного, образного характеру мислення, завдяки якому дитина набагато легше переходить до мислення новою мовою. Конкретний характер дитячого мислення більше відповідає простоті матеріалу, який засвоюється на початковому етапі. На особливу увагу для процесу організації навчання дітей другої мови заслуговує пам'ять, оскільки саме для дошкільного віку характерний її інтенсивний розвиток. На протязі дошкільного дитинства пам'ять повільно, але відчутно виділяється із сприйняття. В основному вона носить мимовільний характер. Проте, В. Пенфілд вбачає причину порівняно легкого оволодіння іноземною мовою у фізіологічних особливостях дитячого мозку, в його пластичності. Автор зазначає, що пам'ять дітей дошкільного віку гостріша і продуктивніша, ніж пам'ять дорослої людини, а мозок більш гнучкий. Він зазначав, що яким би продуктивним не був мозок дорослого в інших відношеннях, він, звичайно, стоїть нижче порівняно з мозком дитини щодо засвоєння мов. Пізнанню дітьми іноземної мови сприяє підвищена чутливість дошкільників до кожного слова і виразу, їх бажання говорити, динамічна та функціональна організація дитини, здібність до цілеспрямованого запам'ятовування необхідної інформації.

Безперечно вагомим фактором ефективної роботи по навчанню дошкільників іноземної мови є врахування особливостей розвитку уваги. В своїх працях П. Хегболдт порівнює увагу з променем світла, який може бути розсіяним і тоді освітлювати декілька предметів, а може концентруватися на одному об'єкті і в такому випадку освітлювати все його детальне розмаїття. На протязі дошкільного віку в ході ускладнення діяльності дітей увага набуває більш цілеспрямованого та стійкого характеру. Слід зауважити, що перехід від мимовільної форми уваги до довільної відбувається з деякою допомогою самих дітей: вони набувають уміння керувати власною увагою, але, на думку В. Мухіної, це відбувається завдяки тому, що дорослі включають дитину в нові види діяльності. А процес навчання дітей іноземної мови кардинально нова діяльність, яка за змістовними характеристиками сильно відрізняється від тих видів діяльності, з якими діти стикалися раніше, і тому він постає важливим чинником підвищення рівня стійкості уваги, яка, в свою чергу, стимулює процес запам'ятовування фонетичних, лексичних та граматичних одиниць в найменших деталях, що є дуже важливим для опанування іншої мови, адже будь-яка мова має свої неповторні елементи, без правильного відображення яких вона губить свою специфічність і спонукає до неправильного її сприймання та відтворення в подальшому.

Визначено, що стан певних органів та функцій організму в силу того, що вони в дошкільному періоді знаходяться в стадії розвитку, сприяє формуванню більш досконалих фонематичного слуху і вимови звуків, а характеристики психічних процесів даного віку сприяють кращому засвоєнню лексико-граматичних одиниць та становленню навичок різних типів мовлення. За даними З. Футерман у дітей дошкільного віку завдяки збільшенню мовних зв'язків, які лежать в основі мовної функції мозку, з'являється можливість засвоєння великої кількості іншомовних слів; звукова система мови набуває більш правильного вигляду; відбувається природна заміна субститів, тобто заміна фальшивих звуків правильними. Це особливо важливо для правильної побудови артикуляційного оформлення мовлення. На думку А. Клементенко в цьому віці відмічається високий рівень фонематичного слуху у дітей. Вони можуть імітувати не лише тривалість й інтенсивність звуку, але й його спектральні характеристики. Так, І. Борисенко та А. Клементенко вказують, що у віці від 4 до 8 років діти спроможні не тільки імітувати будь-які специфічні звуки іншої мови, а запам'ятовувати мовні одиниці на рівні словосполучень та речень і оперувати ними у власній мовленнєвій діяльності.

Окрім сприятливого ґрунту для формування основ спілкування іноземною мовою науковці визначили його вплив на загальний розвиток дитини. Це доведено дослідженнями багатьох педагогів та психологів: М. Монтесорі, І. Борисенко, Г. Доман, Р. Жирнова, М. Ібука, А. Клементенко та ін. Історичний досвід та педагогічні надбання М. Монтесорі, Г. Домана та М. Ібуки переконливо свідчать, що найкращого результату можна досягти при організації процесу опанування дітьми іноземної мови до трьох років. Останні дослідження в контексті опанування дітьми другої мови в ранньому віці, проведені московським педагогом О. Жирною, переконливо доводять не тільки можливість, а й необхідність впровадження роботи по опануванню дітьми раннього та середнього дошкільного віку іноземної мови. Вченими доведено, що дитина, яка в ранньому та дошкільному віці була залучена до процесу вивчення іноземної мови, показує не лише високі результати з опанування нею в шкільні роки та автентичну вимову, а й демонструє вищий коефіцієнт сприйняття інформації і показників успішності у навчанні з різних предметів. В результаті проведеного експерименту діти, які вивчали іноземну мову до 5 років, показали кращі результати з математики, оригінальності малюнка, розвитку мовлення, ліпці у порівнянні з дітьми того ж віку, які не вивчали іншу мову. Краще сприймання та відтворення інформації пояснюється тим, що завдяки існуванню в мозку двох мовних систем дитина сприймає світ більш яскраво (паралельне співіснування двох мов розширює канали сприйняття відомостей).

Отже, ми бачимо, що дошкільний період дитинства становить той період формування особистості, який, за умови раціонального використання, спроможний не лише забезпечити високий рівень опанування іноземною мовою, а й інтенсифікувати розвиток всіх природних задатків. Проте, найголовнішим досягненням і результатом опанування дитиною дошкільного віку іноземною мовою, на нашу думку, повинно бути формування у неї сприймання іноземної мови як природного засобу порозуміння. Особливої значущості це набуває в сучасних умовах життєдіяльності суспільства, різноманіття його національної наповнюваності та широкого спектру культурних уподобань. Насичення оточуючого середовища елементами інших цивілізацій передбачає необхідність у створенні умов для полегшення соціальної адаптації особистості в полікультурному суспільстві.

На дуку вітчизняного психолога О. Кононко (2002), опанування наукою життя виступає основною потребою дитини в дошкільний період дитинства, яку вона прагне задовільнити. Це вимагає від неї вміння виживати за швидковпливних умов навколишнього середовища, досягати злагоди з довкіллям, знаходити своє місце у світі [2]. Розробники Базового компонента дошкільної освіти розглядають адаптацію як інтегральний показник здатності дитини виконувати належні біологічні, психічні функції та соціальні ролі як основне призначення сім'ї та дошкільного навчального закладу, при цьому увага педагогів акцентується на необхідності тісної взаємодії соціальних інститутів у процесі адаптації особистості. Сучасний педагог Т. Поніманська (2004) відзначає, що соціалізація дитини передбачає набуття нею досвіду співжиття в суспільстві з іншими людьми. Процес формування особистості невід'ємний від соціального середовища, в якому вона живе і діє. Функції соціалізації пов'язані з її роллю в відтворенні суб'єкта соціально-історичного процесу, в забезпеченні наступності культури і цивілізації, в підтримці безконфліктного існування суспільства як інтегрованої системи [5]. На думку О. Солодякіна (2006), соціальний розвиток –

це процес пристосування дитини до соціальної дійсності (світу людей), передачі та подальшого розвитку соціального досвіду, який включає в себе культурні навички, специфічні знання, соціальні якості, які дозволяють людині комфортно та ефективно існувати в товаристві інших людей [6]. В результаті наукового пошуку сучасні дослідники О. Нуреева і З. Шейнфельд виділили три групи дітей відповідно поведінкових характеристик їх пристосування до нових умов життя. Перша група – ті, для кого процес адаптації проходить легко і безболісно. Ці діти цікавляться іграшками й діяльністю, комунікабельні, самостійні, врівноважені. У сім'ї спілкування батьків з дитиною доброзичливе, поважне. Друга група – малюки, які адаптуються повільніше й важче. Їх поведінка характеризується нестабільністю, періоди зацікавлення грою змінюються періодами байдужості, вередування. Їм бракує довіри у ставленні до вихователів, інших дітей. Навички гри і спілкування у таких дітей розвинуті недостатньо. Ці діти часто бувають малоініціативними, менш самостійними, дещо можуть робити самі, але здебільшого залежать від дорослого. З боку батьків спостерігається нестабільність у спілкуванні: доброзичливі, розважливі звертання змінюються окриками, погрозами або послабленням вимогливості, неувагою. Третя група – діти, які важко пристосовуються до нового середовища. Як правило, вони несамостійні, неконтактні, звичні до нестабільності в режимі дня, швидко втомлюються. Ігрові навички у них часто бувають несформовані. Такі діти нерідко зіткаються з проявами авторитарності, жорстокості або, навпаки, зайвого лібералізму з боку дорослих, що спричиняє острах, недовіру до вихователів чи повне ігнорування його й інших дітей. Сон, апетит у таких дітей часто бувають зовсім відсутні. Їм притаманна висока захворюваність, яка ще більше уповільнює звикання до нового оточення і нових вимог (Nurieieva, Sheinfeld 2007) [4].

Суттєве значення в процесі соціалізації вже в дошкільному віці набуває соціальний досвід як результат засвоєння суспільного досвіду. Соціальний досвід розглядається як результат активної взаємодії з оточуючим світом, становлення якого не може бути обмежене лише засвоєнням певної суми відомостей, знань, навичок зразків, так як пов'язане з оволодінням способами діяльності та спілкування. Соціальний досвід дитини дошкільного віку досить обмежений, однак він являється механізмом регуляції соціальної поведінки. Дошкільне дитинство пов'язане з актуалізацією предметно-практичної діяльності та норм взаємин (Kolomyichenko) [1].

Проте, неможливо говорити про реалізацію будь-якої діяльності без врахування організації комунікативної взаємодії між представниками оточення. Як зазначає О. Кононко (1998), саме спілкування задовольняє потребу дитини – у взаємодії з іншими і пояснюється її соціальною природою. У процесі обміну інформацією у дітей виникає потреба взаємопорозумітися. Спілкуючись дошкільники обмінюються своїми діями, вчинками, думками [3]. Насичення спілкування дитини іншомовною комунікацією неважко забезпечити в умовах полікультурного суспільства, тим паче, що іноземна мова постає однією з невід'ємних складових сучасного життя. Іноземна мова дозволяє не лише розширювати межі спілкування, поліпшувати якість інформативного поля, а й допомагає зрозуміти ознаки інших культур.

Саме тому сприйняття дитиною іноземної мови не як окремого предмету, а як способу пізнання оточуючого світу дозволить забезпечити умови для комфортного її входження в полікультурне суспільство. Проте, слід пам'ятати, що науково обґрунтовані психофізіологічні можливості раннього навчання дітей іноземної мови не є запорукою успішної його реалізації, адже на етапі пристосування до соціуму важливою умовою є врахування особистісних соціальних потреб та запитів дитини. Відповідно, йдучи шляхом спрощення орієнтації дітей в оточуючому середовищі опосередковано через іноземну мову, в процесі організації навчання її в дошкільному віці вкрай необхідно враховувати рівень соціальної активності дитини. Саме цей рівень, починаючи від нульового, коли дитина повністю залежна від батьків, до духовного рівня соціальної активності, обумовлює соціально-особистісний розвиток дитини та характер її взаємодії з оточуючим середовищем, й, відповідно, регламентує специфіку педагогічного впливу на дитину в навчально-виховній роботі взагалі і в ході введення в світ іншомовного спілкування зокрема.

Гармонійна система відношень дитини з дорослим та товаришами стає джерелом і умовою розвитку соціально активної особистості дитини. Загальноприйнятою є думка, що становлення і розвиток дитини проходить декілька етапів, які розглядаються як рівні соціальної активності дітей:

1. нульовий рівень соціальної активності визначається повною залежністю дитини від батьків. Активність дитини спрямована на задоволення зовнішніх, тобто побутових потреб;
2. перший рівень характеризується тим, що діти повністю залежні від ситуації та подій. Цінним на цьому етапі для дитини є ситуація, оскільки вона визначає характер дитини та спрямованість його дій;
3. другий рівень характеризується тим, що дитина виходить з під контролю ситуацій і починає орієнтуватися в оточуючому в залежності від свого «ціннісного компасу»;
4. третій рівень визначається тим, що дитина сама моделює свої власні ситуації, намагається встановити ділові відносини з оточуючими дорослими та ровесниками, «захищаючи» власний простір, демонструє власне «Я», проявляє егоцентризм;
5. четвертий рівень характеризується намаганням дитини перемогти егоцентризм, визнати самоцінність іншого. Цінність постає все живе – рослинний, тваринний світ, людина.

Дані рівні соціальної активності визначають шлях соціально-особистісного розвитку дитини і дозволяють окреслити характер її взаємодії з оточуючим світом та умови організації ознайомлення з іншомовною культурою спілкування. Соціальна ситуація розвитку старших дошкільників у момент входження до нового соціуму, необхідність орієнтуватися в світі людей ускладнюється руйнуванням динамічного стереотипу, сформованого на попередньому етапі життя. У непідготовленої дитини дотримання нового режиму і ритму життя, виконання нових вимог, обов'язків та функцій провокують виникнення таких явищ як «адаптаційний синдром», «адаптаційна хвороба», виникають певні адаптаційні труднощі та необхідність активізації адаптативних ресурсів організму (Т. Богущька, Т. Науменко, О. Нурєєва, З. Плохій, З. Шейнфельд).

На нашу думку, дитина може досягти найвищого рівня соціальної активності в процесі вивчення іноземної мови тільки в тому випадку, якщо викладач буде виконувати наступні вимоги:

1. Забезпечувати радість, задоволення під час оволодіння дітьми іноземною мовою і зберігати позитивну мотивацію на протязі всього курсу навчання.
2. Організовувати спілкування іноземною мовою в рамках опорного комунікативного мінімуму дітей з врахуванням пізнавальних інтересів, що відображають оточуючий світ.
3. Враховувати мовленнєвий досвід дитини рідною мовою задля надання їй допомоги в переключенні з рідної мови на іноземну.
4. Використовувати процес навчання іноземної мови для актуалізації позитивних рис характеру дитини і особистісних утворень шляхом включення її у спільну діяльність.

Отже, ми бачимо, що підготовленість до взаємодії в полікультурному середовищі постає чинником всебічного розвитку дитини. Крім того, використання у власному мовленні двох різних мовних систем дозволяє розширити горизонти розуміння дитиною цінності слова як вияву думки, що, також, стимулює особистісний вплив на формування індивідууму. Отже, можна констатувати, що з огляду на психофізіологічні та соціальні чинники становлення особистості в дошкільний період дитинства, вивчення іноземної мови виступає невід'ємною компонентою формування гармонійної особистості. Це обумовлено тим фактом, що ознайомлення дитини з культурою іншомовного спілкування виступає складовою включення її у міжкультурну комунікацію та чинником кращого осмислення соціокультурної спадщини власного народу.

Література:

1. Коломийченко Л. Копцепция и программа социального развития детей дошкольного возраста / Л. Коломийченко // Детский сад от А до Я. - 2004. - № 5 – С. 8-26.
2. Кононко О. Л. Плекаємо у дітей життєдайне самоставлення / О. Л. Кононко // Дошкільне виховання – 2002 – № 2.
3. Кононко О. Л. Соціально-емоційний розвиток особистості в дошкільному дитинстві / О. Л. Кононко – К. : Освіта, 1998. – 255 с.
4. Нурєєва О. С., Шейнфельд З. І. Таємниці адаптації / О. С. Нурєєва, З. І. Шейнфельд – Х. : Основа, 2007.
5. Поніманська Т. І. Дитина і соціум / Т. І. Поніманська // Дошкільне виховання – 2004. – № 8. – С. 4
6. Солодякина О. В. Социальное развитие ребенка детей школьного возраста – М., 2006. – 88 с.

References:

1. Kolomyichenko L. Koptseptsiya i programma sotsialnogo rozvitiya detey doshkolnogo vozrasta / L. Kolomyichenko // Detskiy sad ot A do Ya. – 2004. – № 5 – S. 8-26
2. Kononko O. L. Plekaiemo u ditei zhyttiedaine samostavleniia / O. L. Kononko // Doshkilne vykhovanniia – 2002 – # 2
3. Kononko O. L. Sotsialno-emotsiyni rozvytok osobystosti v doshkilnomu dytynstvi / O. L. Kononko – K., Osvita, 1998. – 255 s.
4. Nurieieva O. S., Sheinfeld Z. I. Taiemnytsi adaptatsii / O. S. Nurieieva, Z. I. Sheinfeld – Kh. : «Osnova», 2007.
5. Ponimanska T. I. Dytna i sotsium / Ponimanska T. I. // Doshk.vykh. – 2004 – # 8. – S. 4.
6. Solodyakina O. V. Sotsialnoe rozvitie rebenka detey shkolnogo vozrasta / O. V. Solodyakina – M., 2006. – 88 s.

Topicality of acquaintance of preschool children with the elements of foreign language communication is no longer a question. This fact appears as a scientifically proved intensification factor of personality development in the outlined period of childhood. It acquires particular significance in modern conditions of society, diversity of its national population density and a wide range of cultural preferences. The saturation of the environment with the elements of other civilizations demonstrates a positive trend in the interest of people to percept the world, foresees the necessity to create the conditions to facilitate the social adaptation of the individual. That is why the child's perception of the foreign language not as a separate subject but as a means of knowledge of the surrounding world will provide a comfortable environment for its entry into the multicultural society. In addition, the use in own speech of two language systems let to expand the horizons of understanding by child the value of words as the manifestation of thought, that also stimulates personal influence on the formation of the individual. This is due to the fact that acquaintance of the child with the culture of foreign language communication serves as a component of inclusion into intercultural communication and a factor of better understanding of the sociocultural heritage of own nation.

Key words: preschool children, foreign language communication, multicultural society, social adaptation, intercultural communication.

Актуальность ознакомления детей дошкольного возраста с элементами иноязычного общения уже не является вопросом – данный факт является доказанным фактором интенсификации развития личности в обозначенный период детства. Особое значение это приобретает в современных условиях жизнедеятельности общества, разнообразия его национальной наполненности и широкого спектра культурных предпочтений. Насыщение окружающей среды элементами других цивилизаций предусматривает необходимость в создании условий для облегчения адаптации личности. Именно поэтому восприятие ребенком иностранного языка не как отдельного предмета, а как средства познания окружающего мира, позволит обеспечить условия для комфортного его вхождения в поликультурное общество. Кроме того, использование в собственной речи двух языковых систем позволяет расширить горизонты понимания ребенком ценности слова, как проявления мысли, что, также, стимулирует личностное влияние на формирование индивидуума. Это обусловлено тем фактом, что ознакомление ребенка с культурой иноязычного общения выступает частью включения его в межкультурную коммуникацию и фактором лучшего осмысления социокультурного наследия собственного народа.

Ключевые слова: дети дошкольного возраста, иноязычное общение, поликультурное общество, социальная адаптация, межкультурная коммуникация.